

การศึกษาพฤติกรรมของนิสิตปริญญาตรี สาขาประถมนที่ออกฝึกสอนการสอนแก้ปัญหาในชั้นเรียน
และการสร้างแบบจำลองของปัญหา (Simulation) เพื่อใช้ฝึกสอนนิสิตนักศึกษา
ในการฝึกแก้ปัญหาที่นอกชั้นเรียน

ปริญญาโท

ของ

ไพศาล อัมประเสริฐ

"This document is the property of the
Thailand Information Center (TIC),
Chulalongkorn University and is to be
returned within two weeks to the
Thailand Information Center, Ratasart
Building 3, Chulalongkorn University"

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
๑๔ มีนาคม ๒๕๑๓

I22235504

A STUDY OF PROBLEM-SOLVING BEHAVIOR OF DEGREE LEVEL STUDENT TEACHERS
(ELEMENTARY EDUCATION) TO DEVELOP SIMULATION FOR PROBLEM-SOLVING
PRACTICES PRIOR TO STUDENT TEACHING

ABSTRACT

BY

PAISAL ANPRASERT

Presented in partial fulfilment of the requirements
for the Master of Education Degree
at the College of Education
March 14, 1974

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติศาสตร์พิจารณาปริญญาโทเรียบร้อยแล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้

..... นายวิชาญ วัฒนกุล ประธาน

..... นายวิชาญ วัฒนกุล กรรมการ

๑๔ มีนาคม ๒๕๑๓

บทคัดย่อ

"การศึกษาพฤติกรรมของนิสิตปริญญาตรีสาขาประถมที่ออกฝึกสอน **คือการแก้ปัญหา** ในชั้นเรียน และการสร้างแบบจำลองของปัญหา(Simulation) เพื่อใช้ฝึกสอนนิสิตนักศึกษา ในการคิดแก้ปัญหา ก่อนออกฝึกสอน"

การค้นคว้าเรื่องนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยในการศึกษาถึงปัญหาที่พบในชั้นเรียน ของนิสิตนักศึกษาครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน รวมทั้งวิธีแก้ปัญหา ทั้งที่ประสบผลสำเร็จ ไม่ประสบผลสำเร็จ และความคิดอื่น ๆ ที่จะใช้แก้ปัญหานั้น เพื่อนำไปสร้างเป็นแบบจำลอง ของปัญหา(Simulation) ๒ แบบ คือ การศึกษาเป็นรายกรณี(Case Study)และการ แสดงบทบาท(Role playing) แบบจำลองของปัญหานี้สร้างไว้เพื่อนำไปเป็นอุปกรณ์สำหรับ นิสิตนักศึกษาครูให้รู้จักคิดแก้ปัญหา

การศึกษานี้กระทำกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตปริญญาตรีสาขาประถมศึกษา ในปีการศึกษา ๒๕๑๖ ที่ทำการฝึกสอนเต็มระดับประถมศึกษามาแล้วไม่ต่ำกว่า ๒ เดือน จากสถานศึกษา ๓ แห่ง คือ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ - มหาวิทยาลัย และวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบ พฤติกรรมวิกฤต (The Critical Incident Technique) ซึ่งได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด ๑๖๕ ชุด จากจำนวน ๒๓๕ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๗๒ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลคือความถี่ ซึ่งได้ปัญหา ทั้งหมด ๔๕ ปัญหา และนำไปสร้างเป็นแบบจำลองของปัญหาไว้ทั้งหมด ๔๐ แบบ

A Study of Problem-solving Behavior of Degree Level Student Teachers (Elementary Education) to Develop Simulation for Problem-solving Practices prior to Student Teaching

This study was carried out under the project studying about the problems encountered in the classrooms by the student teachers. The purpose of this study was to find out the way to help the students solving their own problems by setting up 2 simulations : case study and role playing.

The sample of this study was a group of the undergraduate students who were studying in the field of primary education, 2516 B.E. in 3 different institutions, Faculty of Education, Chulalongkorn University; Faculty of Education, Kasetsart University and The College of Education, Prasammitr. These students had been under their teaching practice programme not less than 2 months.

The data were collected by using The Critical Incident Technique questionnaire. Questionnaires were distributed to 235 student teachers but only 165 were returned equal to 72%. The frequency of distribution was used in the analysis of data. From the study, 85 problems were found which could be used in making 40 simulations.

ประกาศคุณูปการ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์นาย เจริญ สุมวงศ์ ประธานกรรมการ
อาจารย์สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ ผู้เป็นทั้งกรรมการและผู้ให้คำแนะนำวางแผนดำเนินการวิจัย
ควยคีตลอคมา

กราบขอบพระคุณคณะอาจารย์ที่มีส่วนร่วมให้ความสะดวกในการเก็บข้อมูล และทราจแก้ไข
ภาษาซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์มานิต สาครินทร์ อาจารย์ประสาร เมืองหมุก อาจารย์วันเพ็ญ
พงศ์ประยูร อาจารย์บึงอร เสตนนท์ อาจารย์วิรัช วงษ์ใหญ่ อาจารย์ประเวช วัชรพฤษ
อาจารย์วารี ติระจิตร และอาจารย์เพ็ญนี้ นารายณประทาน

ขอขอบคุณ คุณสิริณา เด็บครุฑ คุณนันทนา จูทังคะ และคุณอารีย์ ชาญวงศ์ ผู้รวม
ในโครงการวิจัยควยคีตลอคมา

ขอขอบคุณ คุณไพบุลย์ อ้นประเสริฐ คุณธรา จากุประยูร และนิสิตผู้ให้ความร่วมมือ
ในการคอมแบบสอบตามทุกทาน

ไพศาล อ้นประเสริฐ

สารบัญ

บท

หน้า

๑	บทนำ.....	๑
	ภูมิหลัง.....	๑
	ความมุ่งหมายในการค้นคว้า.....	๓
	ความสำคัญของการวิจัย.....	๔
	คำนิยามปฏิบัติการ.....	๔
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๕
๒	วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล.....	๒๑
	การเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	๒๑
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล.....	๒๒
	วิธีรวบรวมข้อมูล.....	๒๓
	การจัดกระทำกับข้อมูล.....	๒๔
	การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ.....	๒๔
	การสร้างแบบจำลอง.....	๒๔
๓	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๒๕
	ตอนที่ ๑ พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนระดับประถมและมัธยมศึกษา ความสำคัญซึ่งคิดจากจำนวนความถี่ที่พบ.....	๒๕
	ตอนที่ ๒ พฤติกรรมที่จัดแยกเป็นหมวดหมู่ของปัญหา.....	๓๑
	ตอนที่ ๓ พฤติกรรมและผลการแก้ปัญหา ตามลำดับความถี่รวมทั้ง ข้อเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหา.....	๓๘
	สรุปและอภิปรายผลการค้นคว้า.....	๘๑
	ข้อเสนอแนะ.....	๑๐๒

บท

หน้า

บรรณานุกรม.....

๑๐๘

สารบัญ.....

๑๐๘

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

๑	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากสถานศึกษาและข้อมูลที่ได้รับ.....	๒๒
๒	พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนระดับประถมและอันดับความสำคัญ จัดตามความถี่ที่พบ.....	๒๕
๓	พฤติกรรมที่จัดแยก เป็นหมวดหมู่.....	๓๑
๔	หมวดปัญหาเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอน และวิธีการแก้ปัญหา....	๓๘
๕	หมวดปัญหาพฤติกรรมก่อกวนชั้นเรียนและวิธีแก้ปัญหา.....	๕๓
๖	หมวดปัญหาอื่น ๆ และพฤติกรรมไม่เหมาะสมบางประการ และวิธีการ การแก้ปัญหา.....	๕๘
๗	หมวดปัญหาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวอื่น และวิธีการแก้ปัญหา.....	๖๒
๘	หมวดปัญหาพฤติกรรมไม่เหมาะสมที่แสดงต่อครูและวิธีแก้ปัญหา.....	๖๘
๙	หมวดปัญหาค่านบุคลิกภาพและวิธีการแก้ปัญหา.....	๗๘
๑๐	หมวดปัญหาสภาพทางกายและวิธีการแก้ไขปัญหา.....	๗๘
๑๑	แสดงความคิดเป็นของนิตติ ต่อการเรียนแก้ปัญหาคือวิธีใช้แบบจำลอง ของปัญหาทั้งสองแบบ.....	๑๐๐